

โครงการปลูกพืชขึ้นทดแทนการเพาะปลูกยาสูบที่ลดลง ปี 2568 ฝ้ายใบยา การยาสูบแห่งประเทศไทย

เพื่อเป็นการตอบสนองต่อนโยบายภาครัฐ (มติครม. วันที่ 4 ธ.ค. 2561) ที่ให้กระทรวงการคลัง กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ การยาสูบแห่งประเทศไทยและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องให้ความช่วยเหลือเพื่อบรรเทาผลกระทบของเกษตรกรจากการเพาะปลูกยาสูบที่ลดลงจากการรับซื้อใบยาสูบที่ลดลง

วิธีดำเนินการ

ฝ้ายใบยาส่วนกลาง ขออนุมัติหลักการ แก่ผู้ว่าการ
การยาสูบแห่งประเทศไทย

ฝ้ายใบยาฯ และสำนักงานยาสูบฯ จัดทำแผนปฏิบัติการ
ประจำปี โดยฝ้ายใบยาฯ รวบรวม

ฝ้ายใบยาฯ และสำนักงานยาสูบฯ ร่วมวิเคราะห์ปัญหาและอุปสรรค
จากข้อมูลสรุปผลการดำเนินงานที่ผ่านมา

สำนักงานยาสูบฯ ประชุมชี้แจง ทำความเข้าใจและสำรวจ
ความต้องการ/ความคาดหวังของชาวไร่

สำนักงานยาสูบฯ ร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องวิเคราะห์พืชทดแทน
ที่เหมาะสม เพื่อกำหนดแนวทางการให้ความรู้และสนับสนุน

สำนักงานยาสูบฯ ร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจัดอบรมถ่ายทอด
ความรู้ แนะนำชนิดพืช เทคโนโลยีการผลิตพืช และการตลาดในปัจจุบัน

สำนักงานยาสูบฯ จัดทำรายงานสรุปผลการดำเนินการ และจัดทำ
องค์ความรู้ที่ได้จากการดำเนินงาน โดยฝ้ายใบยาฯ รวบรวม

มอบหมายให้สำนักงานยาสูบ 8 สำนักงาน
ดำเนินการสำรวจความต้องการ/คาดหวังของ
การปลูกพืชทดแทนการเพาะปลูกยาสูบที่ลดลง

การสำรวจพืชทดแทนที่เกษตรกรผู้ปลูกยาสูบ
มีความต้องการปลูก

เชียงใหม่	ข้าว ข้าวโพด ลำไย หน่อไม้ฝรั่ง ถั่วลิสง มะเขือ ผักสวนครัว
เชียงราย	ข้าว ข้าวโพด ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ ปอเทือง มันสำปะหลัง สับปะรดมันฝรั่ง ชিং
แพร่	ข้าว ข้าวโพด อ้อย พริก ถั่วลิสง ผักกาดเขียวปลี มะเขือ
เพชรบูรณ์	ข้าว ข้าวโพด ถั่วเขียว
สุโขทัย	ข้าว ข้าวโพดหวาน พริก พักทอง
บ้านไผ่	ข้าว
นครพนม	ข้าว ยางพารา มะเขือเทศ พักทอง กะหล่ำปลี
หนองคาย	ข้าว พริก มะเขือเทศ

กิจกรรมยกระดับศักยภาพการเพาะปลูกยาสูบ

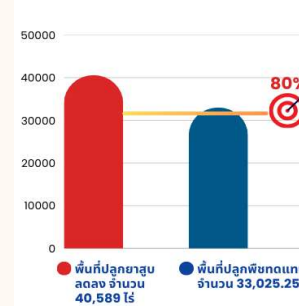
เพื่อยกระดับศักยภาพการเพาะปลูกยาสูบของเกษตรกร และพัฒนาองค์ความรู้ ต่อยอดนวัตกรรม ส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีการเกษตรในการผลิตใบยาสูบ

กิจกรรม	สำนักงานยาสูบ	การดำเนินงาน	ผลที่ได้รับ
การอบรมและให้ความรู้แนวทางการผลิตยาสูบ ให้มีคุณภาพที่ดี ศึกษาดูงานการจัดการปมใบยากระบวนการและขั้นตอนต่างๆ ที่เกี่ยวข้องใน	เชียงใหม่ เชียงราย แพร่ เพชรบูรณ์ สุโขทัย บ้านไผ่ หนองคาย และนครพนม	เสร็จสิ้น	เกษตรกรสามารถนำความรู้ที่ได้ไปประยุกต์ใช้ ในการผลิตยาสูบส่งผลให้ได้ใบยาคุณภาพดี และผลผลิตตรงตามเป้าหมายของ ยสท.
การผลิตใบยาสูบ			
การพัฒนาและปรับปรุงโรงรมใบยาให้เพียงพอต่อการผลิต	เพชรบูรณ์ และสุโขทัย	เสร็จสิ้น	เพิ่มประสิทธิภาพการจัดการปมใบยา
สนับสนุนระบบน้ำหยดสำหรับการผลิตยาสูบ	เพชรบูรณ์ และสุโขทัย	เสร็จสิ้น	เพิ่มประสิทธิภาพการใช้น้ำในกระบวนการเพาะปลูกใบยาสูบเบอร์เลย์
สนับสนุนแหล่งน้ำเพื่อการเพาะปลูกยาสูบ	บ้านไผ่	เสร็จสิ้น	เพิ่มแหล่งน้ำให้เพียงพอต่อการเพาะปลูก
ศูนย์เผยแพร่การจัดการศัตรูพืชแบบผสมผสาน (IPM)	เชียงใหม่ เชียงราย แพร่ เพชรบูรณ์ สุโขทัย บ้านไผ่ หนองคาย และนครพนม	เสร็จสิ้น	การจัดการศัตรูพืชแบบผสมผสานโดยใช้เทคโนโลยีชีวภาพและสารชีวภัณฑ์ในการควบคุมโรคพืชและแมลงศัตรูพืชแทนการใช้สารเคมีเป็นหลัก

ผลการดำเนินงาน

ในฤดูการผลิต 2567/2568 พื้นที่เพาะปลูกยาสูบลดลงจากฤดูการผลิต 2560/2561 จำนวน 40,589 ไร่ ซึ่งดำเนินการปลูกพืชขึ้นทดแทน จำนวน 33,025.25 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 81.37 ของพื้นที่เพาะปลูกที่ลดลงเป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนดและมีการจัดทำองค์ความรู้เพื่อใช้เป็นข้อมูลในการพัฒนาการดำเนินงานในรอบถัดไป

ผลการดำเนินงาน

ร้อยละของพื้นที่ปลูกพืชทดแทน

